

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

79. SPS KOMİTE TOPLANTISINDA TÜRKİYE TARAFINDAN “SUUDİ ARABİSTAN’IN HAYVANSAL VE BİTKİSEL ÜRÜNLERDE UYGULADIĞI İTHALAT KISITLAMASI” HAKKINDA OKUNAN METİN

Türkiye Suudi Arabistan’ın tarımsal ürünler ithalatına koyduğu kısıtlamayla ilgili endişelerini belirtmek ister.

1.11.2020 tarihinde Suudi Arabistan’dan iletilen resmi Nota ile;

✓ Ülkemizden ihracatı gerçekleştirilen **sığır eti ve ürünleri, koyun eti ve ürünleri, beyaz et ve ürünleri, balıkçılık ve su ürünleri, süt ve anne sütü alternatifi olan mamalar, yumurta ve ürünleri ile bal ve ürünlerinin** 15.11.2020 tarihinden itibaren geçici olarak durdurulduğu bildirilmiştir.

Söz konusu kararda 2018 yılında talep edilen sorulara cevap verilmediği ve yerinde denetim gerçekleştirme taleplerine cevap alınmadığı gerekçe gösterilmiştir.

Türkiye tarafından söz konusu talep edilen sorulara 2019 yılında cevap verilmiş fakat Suudi Arabistan tarafından bir geri dönüş yapılmamıştır.

2016 yılında SFDA ülkemizde bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Ziyaret sonucunda SA’na ihracat yapması uygun bulunan işletmelere yönelik talep ettikleri ilave bilgiler 2017 yılında gönderilmiştir.

2017 yılında SA yetkililerine yerinde inceleme yapmak üzerine ikinci bir davetimiz resmi olarak iletilmiştir. Ancak bu davete bir geri dönüş alınmamıştır.

Yine firmalar özelinde talep ettikleri et ve kanatlı eti ve ürünleri, bal ve bal ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ürünleri işletmelerine dair ilave bilgiler 2018, 2019 ve 2020 yıllarında toplam 11 adet ayrı resmi yazıyla iletilmiştir. Söz konusu yazılar Notaya cevaben Kasım 2020’de ilettiğimiz resmi yazımız ile bir kez daha iletilmiştir. Ayrıca, Suudi Arabistan’ın 2021 yılındaki yazısı ve iliştiğinde yer alan notada talep edilen veteriner sağlık sertifikası modelleri de 2021 yılı Mart ayı başında Suudi Arabistan’a iletilmiştir.

2019 yılı içerisinde SPS Komitesi vesilesiyle Suudi Arabistan yetkilileriyle 3 adet görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde, bitkisel ürünlerle ilgili ticari sorunlarımızın yanı sıra balıkçılık ve su ürünleri ihracatımız ile ilgili hususlar görüşülmüştür. Suudi yetkilileri

tarafından ihracatın başlamasına yönelik ülkemiz tarafından doğru adımların atılmakta olduğu belirtilmiştir.

Nota sonrası, ilgili Bakanlıklar arası video konferans yöntemi ile bir toplantı gerçekleştirilmesi talebimize ise aylar geçmesine rağmen hala bir cevap alınmamıştır.

Türkiye ve Suudi Arabistan, yakın ekonomik ilişkileri ve işbirliğiyle uzun yıllardır birbirleri için önemli ticaret ortakları olmuş ve 2019 yılında ikili ticaret hacminin 6 milyar ABD Dolarını aşmıştır. Bu noktada, SA’nın nota ile hayvansal ürünler ticaretini bir anda durdurmadan önce, herhangi bir platformda tarafımızla konuyu istişare ederek gerekli adımların atılması için bizlerle işbirliği içinde hareket etmesini beklerdik.

Suudi Arabistan tarafından ticaretin bir nota ile durdurulmuş olmasının SPS Anlaşmasının;

- Madde 2.2. ; SPS tedbirinin sadece gerekli olduğu ölçüde uygulanması gerektiği prensibine ve
- Madde 5.4 ; Ülkelerin SPS tedbirlerini belirlerken ticareti en az kısıtlayıcı şekilde düzenlemesi ilkesine

Aykırı olduğunu düşünüyoruz.

Suudi Arabistan’ın ticaret politikalarının sadece ikili ticarete zarar vermekle kalmayıp, Türkiye’nin stratejik bir endüstriyel üretim ve lojistik merkezi olarak aktif rol aldığı küresel değer zincirleri üzerinde de zararlı etkileri olduğunu ve dolayısıyla bu uygulamaların genel Dünya ticareti üzerinde sistemik etkilere sahip olduğunun altını çizmek isteriz.

Bunun yanında, özellikle raf ömrü kısa olan bitkisel ürünlerde gümrük kapılarında kontrol prosedürleri gerekçesiyle yaşanan 7 güne varan bekleme süreleri de tarımsal ticarete önemli sorunlara yol açmaktadır.

Son olarak, sürdürülebilir sorunsuz ticaret akışının gerçekleşmesi adına, SA’yı SPS Anlaşması kapsamındaki taahhütlere uygun hareket ederek, uyguladığı ithalat kısıtlamasını kaldırmaya ve ikili görüşme talebimize yanıt vermeye davet ediyoruz.

Türkiye, daha önce de olduğu gibi mevcut sorunları aşmak için Suudi Arabistan yetkilileri ile işbirliği içerisinde çalışmaya her zaman hazır olduğunu bir kez daha belirtmek ister.